

Advent

Časové zařazení

Kouzelný podzim už vytáhl své poslední barevné trumfy. Hýřivé barvy, kterými nás příroda udivovala, se pomalu vytrácejí pod bělostným pápěřím prvních sněhových vloček. Poznání, že dny jsou stále kratší a země se zahaluje do temného roucha dlouhých nocí, dává tušit příchodu bělostného období – zimy. Nastává čas, kdy si zkřehlými prsty zapínáme i ten poslední knoflík na kabátě.

Charakteristika období

Tento čas je časem adventním. Slovo „advent“ je latinské a znamená „příchod“. Příchod čeho nebo koho? Podstata adventu vychází z křesťanské filosofie. Věřící lid se v tomto čase připravoval a očekával příchod (narození) Spasitele (jinak také Mesiáše, Krista). Křesťané se na jeho příchod připravovali hlubokým zbožným rozjímáním v kostelech a dodržováním půstu, tzn. střídmostí v jídle, pití a zábavách. Každý den ráno se sloužily mše, na nichž se zpívaly úvodní písně nazývané „roráty“ (z latinského *Rorate coeli...*, česky „Rosu dejte, nebesa...“).

Každoročně adventní období vrcholí 24. prosince na Štědrý den, kdy se narodil Ježíš. Adventní období trvá asi čtyři týdny. Počet dní je pohyblivý (nejméně 22 dní a nejvíce 28 dní), protože začíná v neděli, která je nejbližší ke svátku svatého Ondřeje (30. listopad).

Přestože to bylo období intenzivního duchovního života, prostý lid se zcela neodříkal zábav. V adventním čase má svátek několik významných světců a s těmito dny je spojeno mnoho zvyků, pověr a magických praktik.

Podoba dnešního adventu ve většině postrádá náboženský smysl. Je spjata především s tradicí mikulášské nadílky, rozsvěcováním vánočních stromů na náměstích a hlavně s prodejními akcemi a trhy zaměřenými na prodej stromků, hraček, potravin a dalšího zboží.

Jakýmsi měřítkem adventu jsou čtyři adventní neděle. První je „železná“, druhá „bronzová“, třetí se nazývá „stříbrná“ a poslední „zlatá“ je nejbližší Štědrému dni.

Advent a Vánoce

ANEŽ VÁNOCE, VÁNOCE PŘÍCHÁZEJÍ...

Vánoce, kouzelné slovo, při jehož zvuku se rozzáří oči v očekávání pohody a radosti. Advent, slovo, které naopak z našeho počítání času pomalu ustupuje.

Co znamená advent

Přesto je advent slovo z těch kouzelných, znamená **příchod**, a je spojeno s očekáváním. **Délka adventní doby je proměnlivá:** vždy to jsou 4 neděle před 25. prosincem. Letos je první adventní neděle 3. prosinec a poslední, čtvrtá neděle, která je shodou okolností i Štědrým dnem, připadá na 24. 12. Aby se ta dlouhá doba očekávání, těšení, spěštila, zdobíme si na toto období své byty **adventním věncem** se 4 svíčkami, které postupně každou neděli zapalujeme.

Děti dostávají **adventní kalendáře**. Obsah kalendáře by měl být skutečnou odměnou a ta nemusí být jenom sladká. Proč by to v mateřské škole nemohla být na některý den pohádka či říkanka. Adventní kalendář má svého předchůdce v tzv. **Jeruzalému** (pás papíru s namalovaným městem, svnutý do válce, osvětlený zevnitř svíčkou, a s prostřiženými okénky, která se dají otvírat. Za každý dobrý skutek si dítě mohlo otevřít okénko a "pustit" světlo do prostoru. Hodným dětem na Štědrý den celý Jeruzalém krásně svítil).

Adventní čas si při četbě příběhů z minulosti spojujeme s představou cesty zašněženou krajinou ještě za ranní tmy na **roráty** s jejich jímavými zpěvy (adventní bohoslužby ke cti Panny Marie. Zpěvy si dnes často můžeme poslechnout na adventních koncertech), s přástkami, dračkami a spoustou vyprávění při nich.

K představě adventu v našich městech patří také stavění **vánočního Stromu republiky**, který bývá od 20. let našeho století (z podnětu R. Těsnohlídka) stavěn na náměstích, aby připomněl i cíle charitativní.

Čas očekávání nám vedle přípravy dárků pro naše milé zpestřují návštěvy věrných soupeřů adventu - Barborky a Mikuláše. **Sv. Barbora (4.12.)** nám dnes většinou splývá s představou větvičky, která rozkvetne na Štědrý večer (aby "kouzlo" působilo, měla by to být větvička třešňová nebo višňová, protože tyto stromy jsou symbolem dívek a větvička souvisí právě s prognózou jejich budoucnosti). Významným zvykem, s nímž se sporadicky setkáváme i dnes, byla obchůzka žen převlečených za Barborku. Chodily po

domácnostech v předvečer svátku a nadělovaly drobné dárky.

Za kratičko následuje Barborku návštěva přítele dětí, **sv. Mikuláše (svátek je 6.12.)**. Součástí jeho doprovodu bývá anděl a čert (v minulosti dokonce celý maskární průvod), kteří hodné odměňují a zlé trestají. Mikulášskou nadílku dostáváme, tak jak je to v mikulášské tradici, i do rána za okno do punčochy či na misku.

Dříve byl adventní čas dále zpestřován oslavou **Ambrože (7.12.)** a chozením **Luček (13.12.)**. Z nich v našem povědomí zůstalo známé pořekadlo o Lucii, která noci upije.

Vánoční doba

Advent se pomalu nachýlil a již tu je **Štědrý večer** - vigílie Slavnosti Narození Páně (významné dny církevního roku začínají již po západu slunce dne předchozího, hovoříme o vigílii, svatvečeru). Po přípravách večer plný těšení, obdarování a kouzel. Byt máme vánočně vyzdobený větvíčkami, zlatým a zeleným jmelím a vůní dobrot.

Po tradičním půstu během dne ("aby bylo vidět zlaté prasátko") následuje tradiční večere. Její hlavní součástí je vedle krájočků jidel jako např. houbový kuba či hubník, především kapr.

A potom to přichází! V řadě míst obchází pastýři a troubí, někde si doma místo zpěvu alespoň pustíme koledy. Rozsvícený **stromeček** - bez něj si nedovedeme Vánoce představit, a přesto se s ním u nás setkáváme až od počátku 19. století

(první je připomínán v roce 1812 v Praze v Libni).

Vánoce si nedovedeme představit ani bez **jeslíček**. Zpodobení betlémské události je připisováno sv. Františkovi z Assisi na počátku 13. století a mnozí z nás dnes, bez ohledu zda věřící či ateisté, každoročně navštěvují chrámy a obdivují betlémy. Chrámové betlémy jsou většinou daleko výpravnější než ty, které míváme doma.

Vánoce se neobejdou bez zpěvu **koled**, kterými naše tradice oplývá. Hod Boží vánoční mine v radostné pohodě a již tu je **26. prosinec, svátek sv. Štěpána** prvomučedníka. V minulosti to byl den spojený s kolední obchůzkou, z níž si i dnes snad každý vybaví to známé "Koleda, koleda, Štěpáne...".

Vánoční pohoda pokračuje připomínkou svátku betlémských dětí (**Mládátek, 29.12.**), oslavíme též **počátek občanského roku** a již tu je další den, který býval spojen s kolední obchůzkou: svátek Zjevení Páně - **Tří Králů (6.1.)**. Dodnes je spojen s označováním veřejí žehnačí formulí (+ K + M + B + 1996 +). Doba vánoční následující neděle končí.

V jakých knížkách se můžeme o tomto tématu dočíst? Doporučuji za mnohé vzít do ruky např.:

Vondruška, V.: **Církevní rok a lidové obyčeje**, Dona České Budějovice 1991,

Radujme se, veselme se... Sestavila O. Štruncová, Albatros, Praha 1992 (náměty na adventní předměty, říkadla, vyprávění),

Svolinský, Plicka, Volf: **Český rok - Zima**, SNKLHU Praha 1951.

S přáním příjemného adventu a radostných Vánoc

**PhDr. Marie Krákorová,
PedF UK Praha**

Obrázek z MŠ Březhrad

Pranostiky

Když první adventní neděle nastane široko daleko krutá zima,
potrvá čtyři neděle.

Je-li první týden adventní mrazivo, bude zima osmnáct neděl trvati.

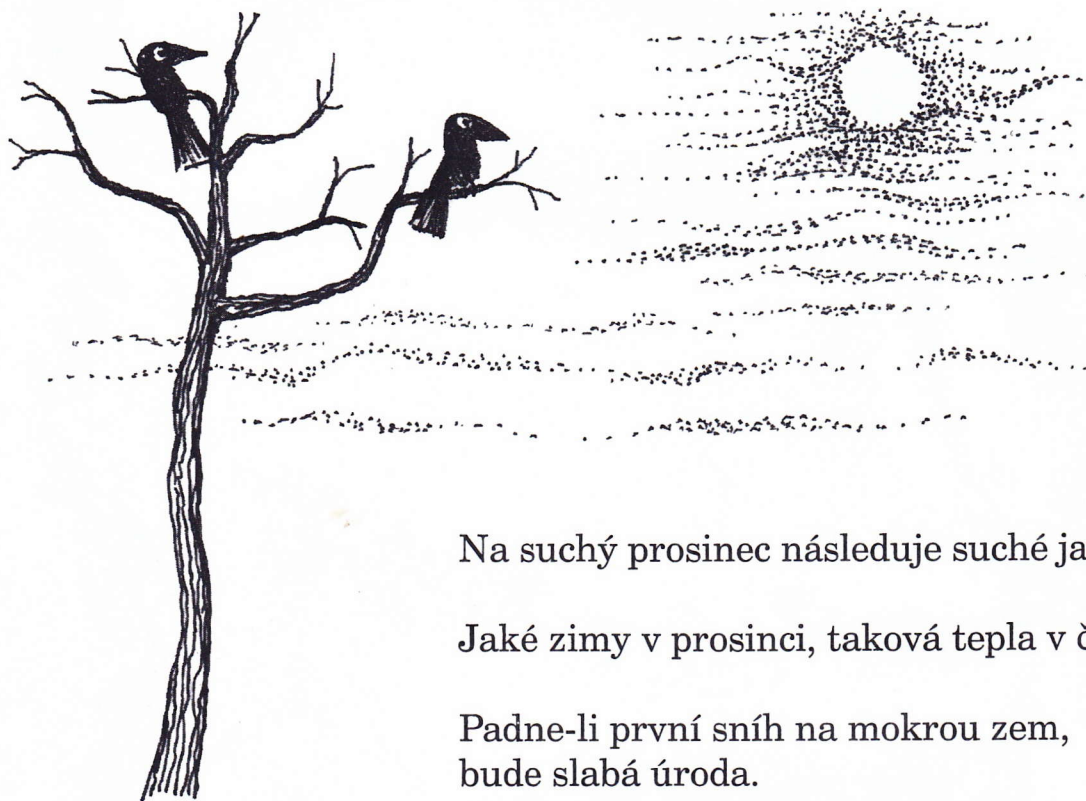
Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.

Prosinec se sněhem na pěšině, žito je v každé vysočině.

Studený prosinec – brzké jaro.

Mírný prosinec – mírná zima.

Mrazy, které v prosinci brzy opadnou, znamenají zimu mírnou.

Na suchý prosinec následuje suché jaro.

Jaké zimy v prosinci, taková tepla v červnu.

Padne-li první sníh na mokrou zem,
bude slabá úroda.

Je-li prosinec deštivý, mírný a proměnlivý,
není se kruté zimy bát.

Jaký prosinec, takový celý rok.

ADVENT

ADVENT MÁME,
SVÍCE PLÁNE.

- VEDNA, DVĚ, TŘI -

A KDYŽ V CHVÍLI

TA ČTVRTÁ SE ROZHOŘÍ,
VĚŘÍSEK VE VĚŘÍ.

UVIJE ME VĚNEČEK
 ZE ZELENYCH VĚTVÍČEK.
 ZAPLETE ME DO VĚNEČKU
 VEDLI, SHRČEK, BOROVÍČKU.
 ČTYŘI SVÍČKY ZAPÁLÍ ME
 A JEŽÍŠKA POZDRAVÍ ME.

Co znamená, jaký je jeho původ a jak se v našich krajích slaví

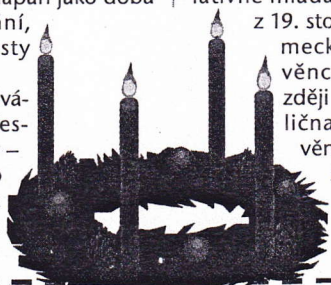
Advent znamená v křesťanských zemích čas, kdy se lidé připravují na příchod vánočních svátků. Toto slovo pochází původně z latiny a znamená příchod.

Období adventu začíná čtyři týdny před Vánocemi a je to neobyčejně stará tradice. Slavili ho již ve 4. století našeho letopočtu v Galii a ve Španělsku. Do ostatních zemí tehdejšího křesťanského světa se tento zvyk rozšířil během 6. a 7. století. Tradičně byl chápán jako doba rozjímání a pokání, provázely jej pusty a bohoslužby.

Protože má očekávání „příchodu“ v křesťanství dvojí roviny – jednak příchod jako narození, jednak příchod jako návrat zmrtvýchvstalého

Krista – je i advent zasvěcen oběma těmto rovinám. První a druhá neděle jsou v očekávání Posledního soudu a symbolizuje je temně fialová barva. Třetí adventní neděle je již v radosti očekávání narození Páně a vážnou fialovou střídá růžová barva. Poslední, čtvrtá adventní neděle, je pak věnována Zvěstování a samotnému narození Krista.

K adventu neodmyslitelně patří adventní věnec. Jeho zdobení je relativně mladá tradice, pochází až z 19. století z Rakouska a Německa. První adventní věnce byly dřevěné, později se zhotovovaly z jehličnatých větvíček. Živé věnce symbolizují věčný život, jaký slíbil Kristus svým ovečkám. Kruhový tvar je symbolem jednoty.

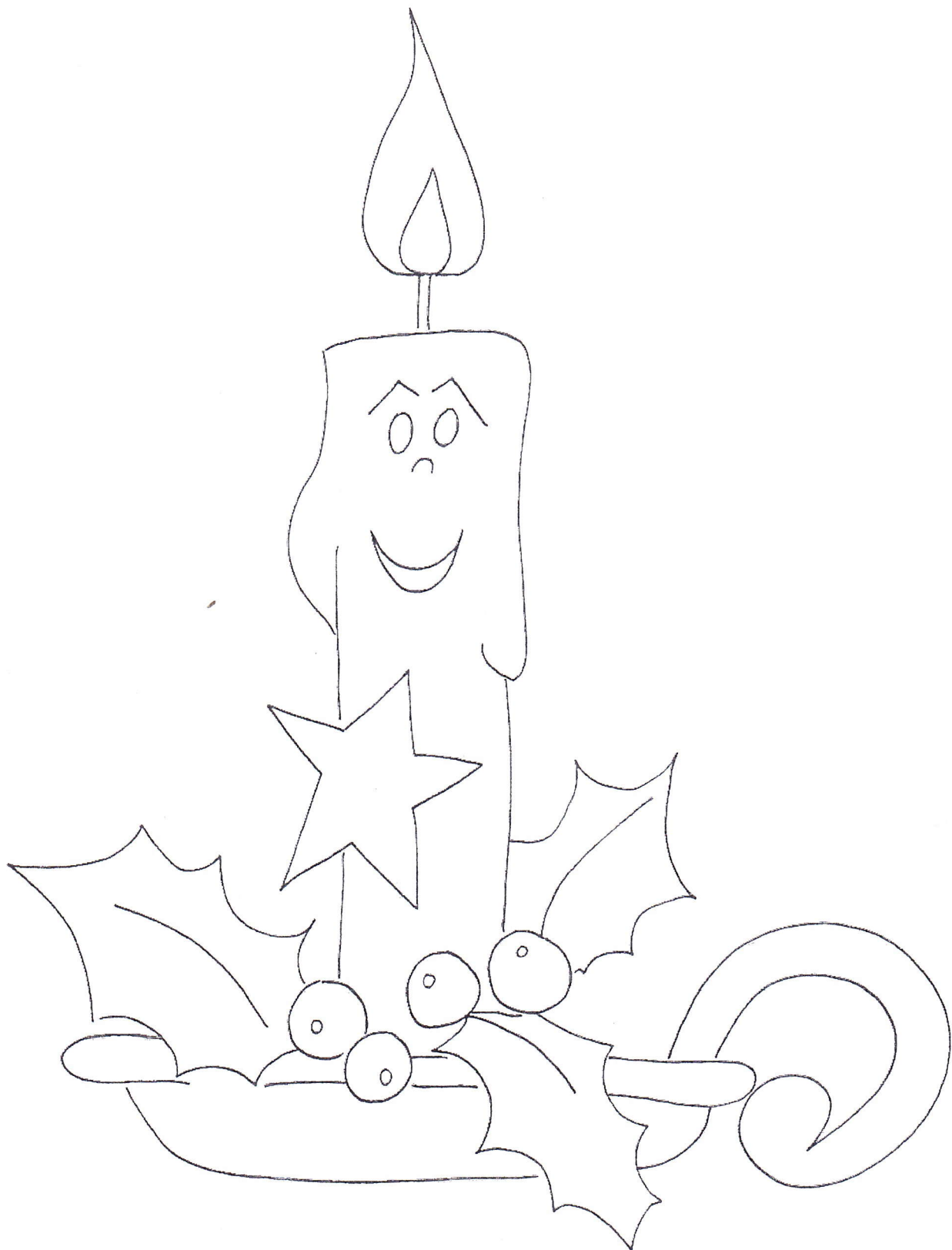
www.zabavadomu.cz

www.predskolaci.cz

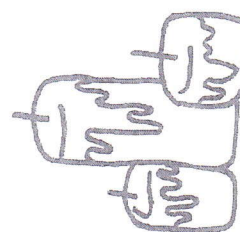
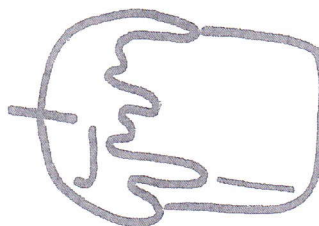
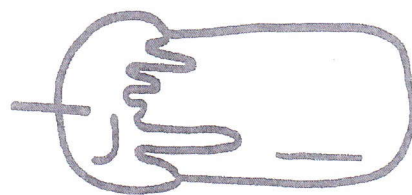
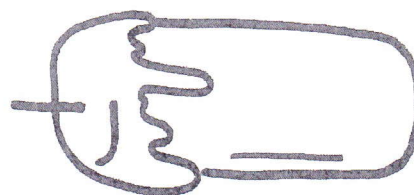
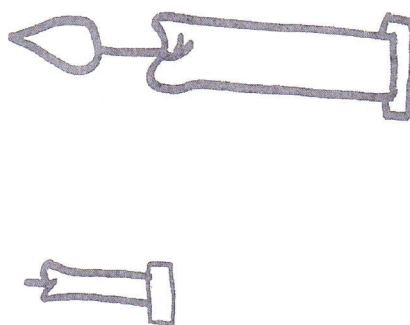
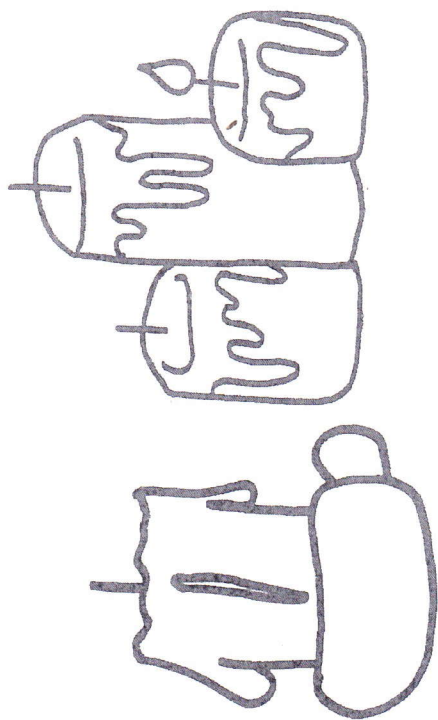

OMALOVÁNKA

Téma: Prosinec 3t - Zvyky a tradice - Svícen

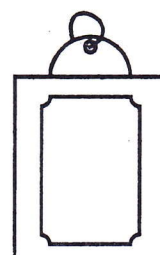
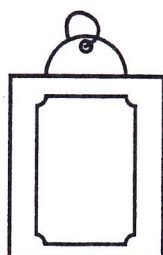
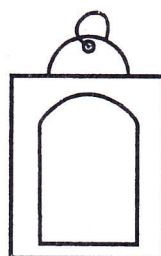
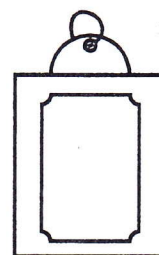
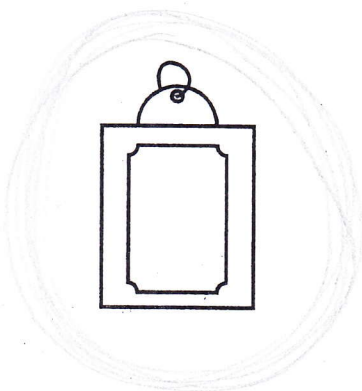

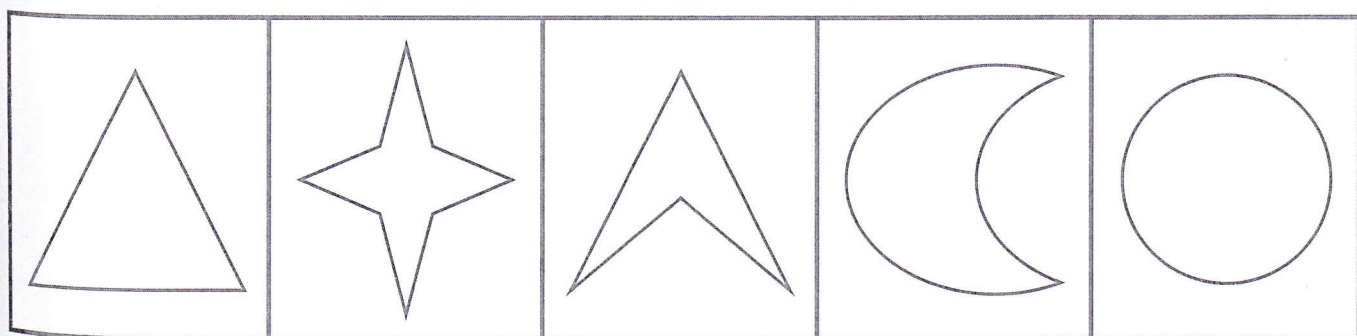
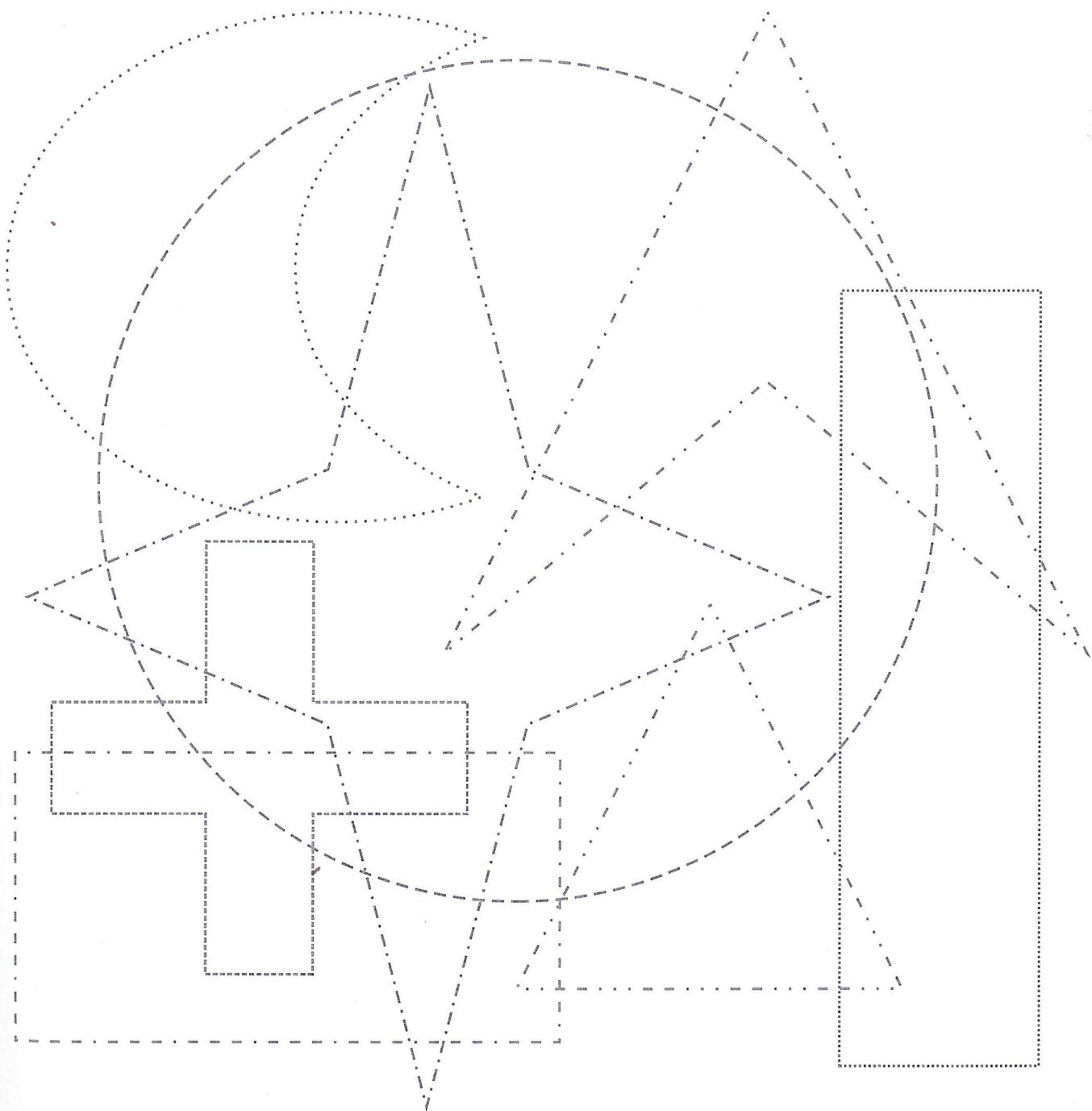
Pomoz rozsuřit všechny svíčky i počet, reliéf

PRJ-013.5

KAFOMET - Katalog forem a metod práce

SKLÁDANÉ SVÍČKY

Potřebujete jen různobarevné proužky papíru, nůžky, lepidlo.

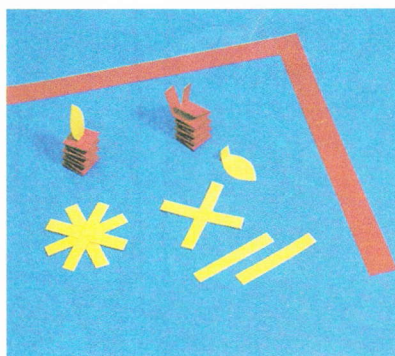
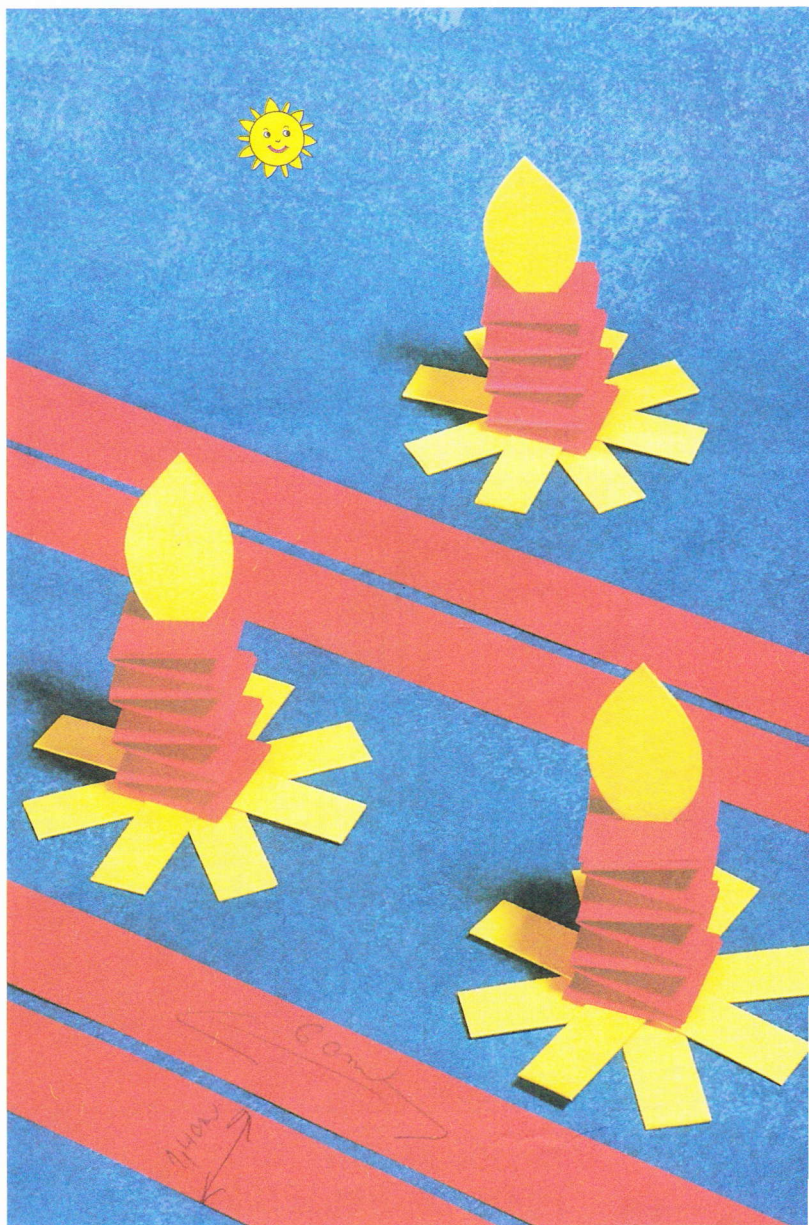
Na stojánek na svíčku potřebujete čtyři žluté papírové proužky dlouhé 6 cm a široké 1 cm.

Slepte vždy dva proužky do kříže a zbývající dva proužky nalepte tak, aby vznikla hvězda.

Ze dvou papírových proužků (17,5 cm dlouhých a 2 cm širokých) poskládejte harmoniku. Nejprve slepte oba proužky do pravého úhlu a pak skládejte vždy dolní proužek přes střed na protější stranu. Jakmile jste se skládáním harmoniky u konce, odstříhněte odstávající konce. Nahoře ležící konec proužku nastříhněte, abyste mohli upevnit dvoucentimetrový plamínek.

Plamínek obkreslete tužkou na průsvitný papír. Průsvitku nalepte na zbytek tvrdšího kartonu a plamínek vystříhněte. To vše je šablona. Tu pak přiložte na žlutý papír, obkreslete ji a vystříhněte.

Plamínek na spodní straně ohněte a připevněte jej do zástřihu.

ANAGRAM

Příloha č.9

Svíčka z včelího vosku

Potřebujeme:

včelí vosk/plát, knot (lze jej i uháčkovat z bavlnky – řetízem), kus papíru na pečení či mikrotenový sáček

Postup:

Nejdříve upravte voskový plát do podoby obdélníku, pokud jste jej takto již nekoupili. Poté jej položte na pečicí papír, případně mikrotenový sáček a pár minut ho zahřívejte (fénem nebo ho položte na pár minut i s podložkou na topení či do trouby), dokud nebude mít pokojovou teplotu – pak se dá snadno ohýbat. Při nižší teplotě by naopak popraskal.

Papír či sáček vám poslouží nejen jako ochrana pracovního místa, ale také zabezpečí, že voskový plát se na ně nebude lepit a usnadní vám pozdější rolování svíčky. Pokud se během práce začnou na plátu tvořit praskliny, opět jej (v aktuální podobě) nahřejte.

Před samotným rolováním si vyberte, která z hran voskového plátu bude nakonec uvnitř svíčky. Právě k ní položte na plát knot tak, aby nad něj z jedné strany vyčníval dva centimetry, přimáčkněte ho k voskovému podkladu a svíčku rovnoměrně smotejte.

Snažte se, aby se nerozjížděla a byla pevně utažená. Případný zbytek knotu, který bude vykukovat ze dna svíčky, odstraňte. Co se knotu týče, minimálně jeho konec, který se zapaluje, by měl být napuštěný voskem.

Bez této úpravy se může stát, že shoří, aniž by vůbec začala hořet svíčka samotná. Pokud se nechcete pouštět do jeho namáčení v rozehrátém vosku, obalte přesahující konec kouskem včelího plátu, aby hořel.

Pokud budete mít k dispozici vícero různobarevných plátů, můžete po srolování jednoho přidat ještě další vrstvu nebo vrstvy. Ať už si zvolíte jednobarevnou či barevnou variantu, výsledkem bude krásná svíčka, která příjemně voní.

Svíčka, která nepálí

